

Tekst en muziek van drij Tuutfloeters

Eerst even kieken of de Ziel er nog was...

An, Geert en Fransien in een inspirerende omgeving: aan 't Zieldaip achter de ouderlijke woonstee.

donderdag 8 november 1984

Door JOHAN POPPEN

TERMUNTERZIJL - Er was eens een gelegenheidsgroepje, dat het middelpunt van muzikaal vermaak in de familiekring was: Geert, thuis op toetsen; zijn zuster An, even hoog produktief in teksten als haar zangstem laag is; haar nicht Fransien, ook met een geluid als een klok, maar dat moet ze eerst van een ander horen om het met een bescheiden glimlach te beamen. Alle drie luisteren ze naar de naam Kuiper, in Termunterzijl zeker.

Hoewel ze bij de burgerlijke stand als Kuiper te boek staan, daar, in Ten Boer en in Garrelswier. Alle drie werkzaam bij het onderwijs. Hun eerste

gezamenlijke meesterstuk in het openbaar hebben ze pas op 1 november jl. geleverd: als het trio „de Tuutfloeters”. En met succes. Toen was het ook geen gelegenheidsgroepje meer, dat in gezinsverband leuk bezig was. Oók met kritische toe-

hoorders, maar toen toch vooral: leuk.

Dat was nl. de bedoeling, toen Geert jarig was. „Mien zuster het dou maalkopt 'n poar liedjes moakt”, zo verklaart deze de aard van het cadeau: een bandje, ingezongen door de dames. En toen was er dus dat bandje. Het belandde bij Radio Noord en daar werd men nieuwsgierig door het gehalte van de liedjes en de klank van de stemmen. De naam, die het drietal in eerste instantie had bedacht, kon minder de goedkeuring wegdragen: „Net òl”, naar een stopwoordje, dat een oude loodgieter bezigde in het bijzijn van de Kuipers. Een goed Oldambtster en vooral vertrouwd klinkend woord: òl. Maar dat „net”, dat klonk de radiomensen van het Groninger programma toch te Fries in de oren. Zeker voor het laidjesfestival in Veendam.

Het bedenken van een nieuwe titel boven hun daar gezongen teksten leverde zonder al te veel moeite „de Tuutfloeters” op. Zo luchtig oordelen de drie ook over het bedrijven van hun hobby: de ontspanning na de arbeid, Tuutfloiten, dat is (zegt Geert) een beetje in de zon liggen, niet te hard werken, een beetje zorgeloos wezen, niet te veel over alles en nog wat nadenken. Hoewel het berijmen van al die geneugten, wat An dan in het Gronings doet, niet zo'n gemakkelijke bezigheid lijkt.

Dat valt mee. Zo'n tekst loopt er soms zo maar uit en dan moet je het dadelijk opnemen, anders ben je het kwijt. Soms is er eerst een tekst, soms ook een melodie waar gewoon een tekst aan vast zit. „Zoals bij „Harregat”, daar kon geen anderé melodie op”, zegt An en de vervolgregel was er ook meteen: „Enkelde raais noar Stad”. Of zoals Geert het bijna even dichterlijk onder woorden brengt: „De tekst komt zingend naar boven”. Dat zou hier zó als titel boven kunnen.

THUIS TREFPUNT

De liedjes gaan over simpele onderwerpen. Dingen, die An vroeger beleefd heeft, in het dialect, dat op en om het ouderlijk stee (met een nieuw huis erop) nog het meest wordt gesproken. Vandaar, dat Termunterzijl in het algemeen en het verblijf aan de Schepperbuurt(!) in het bijzonder ook het meest inspirerend is. An: „As ik van vekaansie terogkwam, mos ik eerst even kieken of de Ziel d'r nog was”. Daarover en over het bijbehorende „daip” gaat een van de liedjes, ook met succes bij het Laidjesfestival ten gehore gebracht.

Jantje, de vrouw van Geert, heeft met kritische opmerkingen een aandeel daarin gehad, tijdens de repetities bij haar thuis, het al genoemde „trefpunt van de hongerigen en dorstigen”. Citaat van Geert, die als rasmuzikant uw redacteur en fotograaf als leken overtuigt met de stelling, dat „de eerste tonen van een fluit er niet uit willen, als de lippen nog dreuge zijn”. We mogen over de gastvrijheid wat dat betreft niet klagen. Geert bespeelt overigens in het trio de accordeon en daarom wordt 'het eerste statieportret van de Tuutfloeters ook vervaardigd aan de waterkant. Van het Daip, dat spreekt vanzelf.

Het eerste optreden voor (veel) publiek is als „gezellig” ervaren. Ondanks de zenuwen. Fransien, die ook bij dit gesprek behoedzaam haar tweede stem laat horen, gewaagt hier van „hoogspanning”. Ze denkt eigenlijk, dat het helemaal niet zo goed is gegaan. Geert en An spreken dat tegen, hij met de verzekering: „'t Was moar goud, dast 'n poar stevige knijen hest”. We hadden tot dusver alleen nog maar op het geluid gelet en dat was al mooi.

Het publiek vond het dus „gezellig”, maar, zegt An, het was ook naar

Parkzicht gekómen om het leuk te vinden. „Siepels” vond zij zelf het meest geslaagd. En ging het slotnummer „Lammerdientje” niet te vlug? oppert Geert. „Dat was niet zo”, zegt An. „Ik joag aaltied”, licht haar broer toe. Kritiek op zichzelf en op elkaar: „Moar ook dát is een soort priesen”. Zijn vrouw zei, dat „Zieldaip” niet zo swingend, maar dromeriger moest worden gespeeld. Aldus geschiedde. De stunt, bedacht bij „Lammerdientje”, ging niet door, omdat er in de naaste omgeving niemand was te vinden, die, met muts en driewieler als krantenbezorgster Lammerdientje, dagbladen publiekwaarts wilde werpen.

MEER BEWEGING?

Ja, de presentatie. De recensenten verschilden daarover van mening. Minder stijfjes (en toch stunten?) of blijven staan en zingen, zoals ze zijn? „Alsjeblieft geen dansspasjes”, aldus Geert. An: „Je hebt het ook te druk met zingen op zich om verder aan iets te denken”. Te veel beweging zou ook ten koste van de aandacht voor de liedjes gaan. Ook als er meer aanvragen voor optredens komen en ook de radio meer liedjes uit Ans voorraad wil horen: een meer professionele aanpak? „Daar maken we ons niet druk om”, zegt zij, „als we er maar lol in blijven hebben”.

Dat is, met gemiddeld twee keer repeteren per week (met het zwaartepunt op zondag) nog steeds het geval. De teksten blijven komen zoals de maakster is: nu eens bespiegelend, dan weer vrolijk. En dat leidt dan tot een welluidend cadeautje voor aanstaande toehoorders: drie pure Tuutfloeters.

Aan hen opgedragen het nieuwste laidje (nadruk verboden). Misschien zit er wel een melodie aan vast...

MIEN GEVUIL

*Wat wil tuutfloiten zeggen?
Kin ie dat woaraarms aan maarken?
Beter is 't 'nait oet te leggen,
moar 't gevuil te loaten waarken:
'n beetje in de sunne lopen,
moak joe om joen waark gain zörgen,
geld genog om stoet te kopen,
wat nait oaf is, doun we mörgen!*

*In mien laid stoa'k nait allaine,
'k zing het ook in Ede's toal:
Jongs, wie nemen d'r nog aine,
'n mens bestaait ja moar ain moal!
Hou wodt zegd deur d'oosterburen?
„'s Gibt kein Lied bei bösen Leut”.
Zingend zel 't mien tied wel duren:
Heur ie wel? Ik tuutfloit!*

Foto: Eric Koch